

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krome, za pol leta 2 krome. Za manj premožne za celo leto 3 krome, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročilo in n. znamila s pr. upra vništo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdievem tekalističu nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 pe 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Goriški municipij in Slovenci.

Da goriški magistrat ni naklonjen Slovincem, da Slovenci tamkaj ne uživajo nikakih udobnostij, to je znana stvar. Gotovo je tudi, da magistrat mesta Gorice deluje na vse kripelje, da zmanjša število Slovincem v Gorici. To jasno kažejo vsa opuščenja in dejanja mestnega magistrata.

Pred tremi leti vložilo je nekaj slovincem, največ delavcev prošnje za priznanje domovinske pravice v mestu Gorici. Pretekla so že tri leta, a prošnji slavni magistrat do danes še ni rešil.

Mestni magistrat bi moral namreč prošnje ugodno rešiti, ker so bili dani vsi predpogoji, od kojih je odvisna pridobitev domovinske pravice. Vsi dotični prosilci so že več kakor 10 let nepretrgoma v Gorici, so tukaj stalno bivajoči, dosedaj neomadeževanega življenja, se preživljajo s svojim delom ter od javne milodarnosti niso nikdar nič zahtevali. Raje kakor da ugodno reši prošnje in prizna slovenskim prosilcem domovinsko pravico v Gorici, mestni magistrat prošnji, ki čakajo že tri leta rešitve, sploh ne reši.

Tako pa mestni magistrat ni postopal nasproti italijanskim prosilcem. Kolikor nam je znano, je magistrat vse prošnje italijanskih prosilcev že rešil, kar je čisto umevno, ker on želi, da se italijanski živeli v Gorici krepijo.

Kaj poreče namestništvo v Trstu k tako počasnemu in pristranskemu poslovanju mestnega magistrata, bomo videli.

Kakor znano vsakemu, ki prihaja ob sejnih v Gorico, prodaja veliko število ljudij svoje izdelke in pridelke ob sejnih na Travniku. Mej prodajalci so zastopane razne narodnosti: Italijani, Slovenci in tudi mnogo Nemcev. To se dogaja že mnogo desetletij in do zadnjega časa ni našel mestni magistrat oziroma tržni komisar povoda, da bi jednega ali drugega preganjal. To slednje pa se je zgodilo v zadnjem času Slovincem, kojim se je brez vsakega vzroka kar čez noč

prepovedalo še nadalje prodajati ob sejnih svoje izdelke na Travniku. Prepovedalo se tega ni Italijanom, kar je čisto naravno, ker oni so domačini; prepovedalo se pa tega tuji ni nemškimi trgovcem, ki niso domačini in pred kojimi bi morali imeti domačini Slovenci vsekako prednost. Opravičena je domneva, da se je Slovincem prepovedalo prodajati na Travniku samo zaradi tega, ker so Slovenci, in z namenom oslabiti slovenski živeli v Gorici.

Upamo, da bode slavni mestni magistrat to krivico popravil in dopustil kupčijo na Travniku tudi slovenskim prodajalcem, ki so domačini in morajo iz svojih dohodkov plačevati tudi občinske doklade.

Tudi najnovejšo započetje mestnega magistrata dokazuje, da ima namen preganjati Slovence. Mestni magistrat je začel namreč z izgonom, koji po največ zadene Slovence. Nič slabega čuteča oseba, ki ne zna italijanskega jezika, dobi italijansko obvestilo, v kojem se ji nalaga, da mora zapustiti Gorico v 30 dneh, ker ni v Gorico pristojna in ker nima toliko sredstev, da bi se sama preživljala. Ubogi revež, ki res ni v Gorico pristojen, a pošteno živi od dela svojih rok, ali od svojih prihrankov, se ne zmeni za oni list, ki ga je dobil od magistrata; ne stori posebnih korakov, ker teh ne zna, da se obvaruje pred posledicami. V 14. dneh postane obvestilo o izgonu pravokretno in ubogi Slovenec mora odriniti iz mesta, in če ne pristovoljno, iztirajo ga siloma iz mesta.

V ilustracijo navedemo samo jeden slučaj. Izgonsko obvestilo je dobila neka stara ženska slovenske narodnosti, ki prebiva že nad 50 let v Gorici. Došla je v Gorico kakor dekla in si pozneje prislužila s svojo pridnostjo in varčnostjo lepih novcev. Že precej letih je napominana poročila nekega uslužbenca pri mestnem magistratu, ki je bil priden in varčen mož. Prihranila sta si precej denarja, tako da vdova sedaj lahko živi

od prihrankov. Vkljub temu se jo je hotelo izgnati iz mesta in le slučaj je nanesel, da je zamogel pisec zanjo napraviti vse potrebno, da se izgon prepreči.

Poznamo v Gorici veliko oseb, ki so italijanski podaniki in žive od samih milodarov, a te se pusti v miru in se jih ne iztirava iz mesta, in to samo zato, ker so Italijani.

Jasen je namen magistrata, s preganjanjem slabiti slovenske vrste; a to se jim ne bode posrečilo, pomagale jim ne bodo tudi krivice, ki jih delajo. Število Slovincem v Gorici se bode vkljub temu množilo, kar nam dokazuje preteklo desetletje. Ako mestni magistrat od svojega dosejanega početja ne bode odnehal, znali bodemo poiskati tudi postavna pota, da se navedene krivice odstranijo.

D.

Volilna reforma.

(Govor dr. Šusteršiča v drž. zboru dne 5. oktobra.)

(Konec.)

Ako pa govorimo o reformi parlamenta, po moji sodbi ne smemo ostati le pri poslanski zbornici (Čajte!), ampak moramo misliti tudi na gosposko zbornico.

Tudi gosposka zbornica ni kos svoji veliki nalogi. Ne tajim, da so v gosposki zbornici zbrani visoko učeni, izkušeni, omikani, ugledni in vse časti vredni možje. Vse to priznam. Toda gosposka zbornica nima stika z ljudstvom, nima zveze z javnostjo. Gosposka zbornica ne čuti in se ne zaveda, da je za svoje sklepe in večkrat za osodepolna glasovanja odgovorna široki javnosti.

Gosposka zbornica se zaveda odgovornosti edino le na zgoraj. To pa, gospoda moja, je premalo. Parlament ni orodje vladarjevo. Parlament mora biti izraz ljudske volje, po parlamentu hoče ljudstvo, prebivalstvo govoriti z vladarjem.

Tudi gosposka zbornica bi ne smela prezirati te naloge. Ako pa si ogledamo

gosposko zbornico, vidimo, s koliko hitrostjo se ondi dela. Človeka kar neprijetno dirne, ko vidi, s koliko hitrostjo ondi gosposke sklepaajo najvažnejše zakone in se veselje, da so hitro gotovi. To je naravno, ne da bi hotel očitati posameznim članom gosposke zbornice, ker je sestava te zbornice popolnoma napačna. Zato sodim, da bi se v trenutku, ko bi se preosnovala poslanska zbornica, morala preosnovati tudi gosposka zbornica, in sicer tako, da bi koristila posameznih zgodovinskih delov te države morale imeti v gosposki zbornici svoje izvoljene zastopnike.

Menim namreč, da bi posamezni deželni zbori morali vsaj nekaj članov voliti v gosposko zbornico. (Pritrjevanje.) Tako bi našo ustavo enako uredili, kakor je največji državnik minolega stoletja uredil nemško ustavo. Nemčija ima na podlagi splošne in enake volilne pravice izvoljen močan parlament v Berlinu, ki zdravo centralizuje še mnogoličnejšo državo, nego je Avstrija, s 40 suvereni, ob enem pa individualizuje posamezne države v zveznem svetu.

Enako bi dosegli v Avstriji, ko bi preosnovali poslansko zbornico v strogo demokratskem smislu, gosposko zbornico pa v smislu posameznih dežel.

Še malo besed o takozvanem zastopstvu stanovskih koristi. S to besedo vedno zagovarjajo sedanji parlament. Dovolite mi „argumentum ad hominem“. Veleposestnik sem na Kranjskem in moje koristi zastopata baron Schweffel in grof Barbo. (Veselost.) Veleposestnik sem na Štajerskem in moje koristi zastopajo grof Stürgkh in drugi visokočislani gosposke. Advokat sem in kot tak obrtnik v Ljubljani, moje koristi zastopa moj prijatelj dr. Tavčar. (Veselost.) Za tako zastopstvo stanovskih koristi se lepo zahvalim. (Veselost.)

S tem sem vam dokazal budalost takozvanega zastopstva stanovskih koristi. Koristi si morajo nasprotovati v volilnem boju in izvojevati boj za poljedelske ali industrijske koristi. Potem jih

LISTEK.

Kratek izlet iz Gorice na prijazni mirenski „Grad“.

Nekega lepega poletnega jutra pride moj prijatelj ter me povabi na kratek izlet v bližnjo goriško okolico in sicer na prijazni mirenski „Grad“. Rečeno, storjeno. Takoj ju udariva po mestnih ulicah proti južni strani solčne Gorice, od koder se vije proti jugu bela državna cesta skozi prijazni Miren v Trst, glavno mesto Primorskega. Po enourni hoji dospava do „Velikih roj“, ki se razprostirajo na desni strani ceste do železnične proge južne železnice. Tja se hodijo vežbat vojaki tukajšnje posadke. Na levi strani ceste se nahaja obsežno prtilično poslopje, v katerem je c. kr. zaloga smodnika. Ne mine še četrte ure, ko dospemo do mirenskega pokopališča, ki leži na desni strani ceste na nekoliko vzvišenem prostoru. Na pročelju tega kraja miru in počitka se blišči napis: „Kratki so dnevi človeka.“ Poleg pokopališča se križata državna cesta in stara pot „Strada alta“, po kateri so hodili stari Rimljani iz Italije v slavno Emono — sedanjo Ljub-

ljano — glavno mesto Panonije. Parkov in križpotja dospava v vas — Miren. Tu se vrste na obeh straneh ceste prav lične hiše, med njimi dve klesarnici, kjer se obdelava kamen. Nekoliko niže se odcepita na „Potoku“ dva stranska klanca, eden na desno, drugi na levo in oba vkreber. Prvi je spočetka širji in se imenuje „Ovčji stan“, ker so tu nekdanje zbirali vaški pastirji ovce, da jih poženo na pašo. Po tem klanecu, ki postaja čimdalje ožji, dospava na takozvani „Breg“, kjer stoji mala kapelica z ličnim kipom M. B., ki so ga postavili Bregovci pred dvema letoma. Ta kraj leži na zahodni strani proti Sovodnjem. Z Brega vodi drugi klanec v „Vas“, kjer se dviga veliko poslopje s svojim starim zvonikom, namreč cerkev sv. Jurija. Pred cerkvijo se nahaja lep vodnjak s studenčnico. Hitro za vodnjakom se vspenja klanec mnogo bolj od prejšnjih in vodi v „Farož“, kjer se dviga župnišče, kaplanija, šola in mnogo drugih ličnih hiš. Od tu prideva na „Lasec“, ki se razprostira na ushodni strani proti Biljam. Z Lasca dospava po drugi ulici na mali trg „Pri Berlinu“. Na levi strani tega trga se dviga lepa hiša z obsežnim vrtom, pri-

pravna za letovišče. To je dal napraviti znameniti kapitan Josip Marušič. Ta nepozabni dobri mož je večkrat preplul okoli sveta ter pri tem prestal marsikatero nevarnost, izmed katerih naj omenim le eno. Ko pluje neke temne noči po indijskem oceanu, napadejo nenadoma morskari njegovo ladjo ter povežejo vse njegove pomorščake, le njega ne, ker se je poslužil zvižace. Za odkupnino so zahtevali roparji veliko svoto denarja, katero jim je kapitan obljubil izplačati, kadar priplujejo k obrežju. Toda ko so prišli do svojega cilja, prišla mu je pomoč na dano znamenje. Hitro so oprostili njegove pomorščake ter povezali morskari roparje, katere je potem doletelo zaslužno plačilo. Omenim naj še, da je temu radodarnemu kapitanu pri ti priliki osivela glava od strahu.

Oprostite, dragi čitatelj, ker sem s svojim popisom šel predalet. Na desni strani omenjenega trga stoji druga lepa hiša, posest tovarnarice koč in usnja g. K. Drufovka. Ob obeh posestvih teče reka Ipava, ki deli Miren v dva dela. Od „Berlina“ dospava preko mostu na drugi breg reke, kjer se nahajata dve krčmi, dve kovačnici, kolarna in prodaj-

jalna jestvin. Dalje hodivši prideva na takozvano „Grotto“, tik katere je druga strojarna koč. Od tu prikorakava po „Mostišču“, kjer stoji na levi nov krasen občinski dom, v katerem je nastanjena c. kr. finančna straža, poštni urad in občinska pisarna v „Konec“ s „Starim mestom“. V „Koncu“ na levi strani se nahaja orožniška postaja. Iz „Konca“ naju pelje pot v doleno vas „Pri Štanti“ imenovano. To ime je nastalo, kakor pravijo stari ljudje, po neki rodbini, ki se je priselila s Turškega. Pri „Štanti“ se odcepi na levo od državne ceste stranska pot v „Sel“ z mlinom in apnenico. Tam blizu se dvigata dva griča, eden gol in kamenit, le tu pa tam obrasten s kako bilko trave ali nizkim grmičevjem, drugi pa je lepo obrasten z različnim drevjem, največ z bori ter je ves zelen. Zato se imenuje gozdič, ki se razprostira po tem griču „Zelen“. Prvi grič se imenuje „Goričica“, drugi pa „Grad“ pri sv. stopnicah nad Mirmom. Na južni strani Mirna se vlečejo od ushoda proti zahodu kraški hribi, ki jih prav pridno pogozdujejo.

Med Mirmom in kraškimi hribi se torej dvigata proti nebu že imenovana

smatramo in v parlamentu zagovarjamo kot resne.

Poglejmo v Anglijo, ki je klasična deželna ustava. Kaka velika vprašanja odločujejo v volilnem boju? Ne ta mala vprašanja, ki jih imamo mi, celjsko ali litomeriško, ampak vprašanja: Prosta trgovina ali varstvena carina. Ta vprašanja vznemirjajo angleški narod. O takih vprašanjih odločuje v Angliji volilni boj. Tu se bojujejo agrarci, tam industrijski drug proti drugemu in reči smemo: Angleška zbornica je po volitvah ali agrarna ali industrijska, za varstveno carino ali za prosto trgovino. To je politika gospodje, to so volitve, ki morajo v velikih vprašanjih državi dati smer in navodilo, ob enem pa tudi narod poučiti o velikih, svetovnih in političnih vprašanjih.

Mi se moremo tukaj pripraviti, kakor hočemo. Ali je trgovinska pogodba dobra ali slaba, to vprašanje je mnogo važnejše, nego mnoga vprašanja, ki povzročajo v zbornici najburnejše seje. Carinski tarif! — To so vprašanja, ki v živo segajo vsakemu, najpriprostejšemu človeku, zadržanju pastirju na planini, ki se tičejo njegovih koristi, a on sam ne ve ničesa o tem. On je ničla, nima besede, pač pa dolžnosti, da plačuje davke, služi pri vojaki, državi dela tlako. Ako pa vpraša, kje so njegove pravice, zaničujejo ga in zasramujejo v raznih uradih, ki jih vzdržuje davek ljudstva.

Gospodje! Splošna in enaka volilna pravica je nujno vprašanje. Najnovejše je vprašanje, kdaj ta privilegovani parlament sklene volilno reformo, ki more zopet oživiti mrtvi avstrijski parlament in ga postaviti na podlago, na kateri more srečno uspevati ustavna država.

To vprašanje je prišlo v tok in se ne vstavi, dokler ni rešeno. To nas uči zgodovina vseh ustavnih držav. Naravni zakon je, da mora končno v ustavni državi zmagati splošna in enaka volilna pravica. Ne zapirajte ušes tej resnici, ne ustavljajte se temu, kar mora priti, česar ne morete preprečiti, ker to vprašanje je močnejše nego parlament in vlada. (Pritrjevanje.) Isti, ki se temu ustavljajo, bodo poraženi, uničeni. To je bil razvoj v vseh ustavnih državah, to je zgodovina vseh ustav, vseh volilnih bojev.

Po izbornem govoru g. dr. Kramača in z ozirom na to, da vlada državni zbor zopet odgodi, in vsi zagovorniki splošne in enaké volilne pravice želimo, da se izvrši glasovanje, hočem končati in morda pri drugi priliki še nadaljevati.

Gospodje, ki zagovarjate privilegije, morete nas jutri preglasovati, toda le z brutalno močjo številke, z večino v tej zbornici. Mi pa glasov ne bomo samo šteli, mi jih bomo tudi tehtali. Vprašali bomo, koliko volilcev zastopajo oni, ki glasujejo za splošno in enako volilno pravico, in koliko velilcev zastopajo tisti, ki glasujejo proti splošni in enaki volilni pravici. In te številke bomo pojasnili ljudstvu. Med ljudstvo pojdemo in ga mobilizujemo, in brutalne številke, ki nas tlačijo in moré v tem privilegovanem parlamentu, ubijemo in uničimo z brutalno številko onih, ki stoje zunaj pred vrati, katere zastopamo mi in kateri tvorijo ogromno večino v Avstriji. Gospodje, prosim vas, glasujte za nujnost predloga. (Živahna pohvala in ploskanje. — Govorniku častitajo.)

griča. Okoli Grada se vije polagoma vožnja pot, po kateri se vrste kapelice križevega pota do vrh griča. Prišedši na Grad se podava v veličastno romarsko cerkev, posvečeno devici M. sedem žalosti. Sezidana je iz samih milodarov ter ji še mnoga manjka, da bo dovršena popolnoma. Iz cerkve se podava na sv. stopnice, kjer se hranijo ostanki svetnikov, mučenikov in nekoliko lesu sv. križa. Kdor gre tja molit ter prejme sv. zakramente, dobi velikih odpustkov. Po končanem opravilu ideva pred cerkev, na jako obširen prostor, od koder se nama nudi krasen razgled po vipavski dolini, po celi goriški okolici in proti Italiji. S tega prijaznega griča vidiva tudi, v kako mnogih ovinkih se vije počasna Ipava, ki pa se spremeni v nalivih v močno deročo reko. Za njene brežane je Ipava velike koristi in pomena, posebno pa za Mirence, ker jim goni dva mlina, potem radi kožarskih strojarn, ki se nabajajo ob nji, končno namaka jim tudi številne travnike in vrtove. Ko se nagledava te prirodne krasote, kreneva jo po drugi strani griča navzdol, kjer

Politični pregled.

Državni zbor. — Baron Gautsch se bode takoj po češkem deželnem zboru posvetoval z voditelji strank glede državnega zbora, ki se snide zopet 21. novembra. Baron Gautsch želi dobiti večino vsaj v dveh vprašanjih, in sicer proti vsenemškemu nujnemu predlogu, naj se Avstrija loči od Ogerske, in začasni proračun, v katerem je tudi avstrijski prispevek za skupne državne stroške.

Češko vseučiliščno vprašanje na Moravskem. — V nedeljo je zveza češko-slovanskih dijakov imela shod, na katerem se je zahtevala ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem. Shod se je zvršil z manifestacijo proti mladočeški politiki.

Na dunajskem vseučilišču so v tork nemški nacionalci priredili veliko demonstracijo proti profesorju dr. Wichhoffa, ki je docenta dr. Dvořaka pripočel za izredno profesuro. Dvořak je Čeh in zato so bile demonstracije.

Kot odgovor na adreso, ki jo je poslal pripravljalni odbor petega katoliškega shoda na Njegovo Svetost, prinesel je apostolski nuncij autografični odgovor sv. Očeta Pija X. na kardinala Gruscha. Sv. Oče govori v svojem pismu natančno o poziciji katoliške cerkve v Avstriji, posebno o nasprotnih, ki jih mora trpeti. Pij X. označuje peti katoliški shod kot podjetje, ki mora katoliško stvar ne le pospeševati, temveč tudi braniti. Sv. Oče omenja tudi najnovejšo dogodke v Avstriji, opominja vse, da bodo složni in povdarja izrecno, da pred vsa druga vprašanja je treba postaviti katoliške interese. Konečno podeluje na srečen uspeh katoliškega shoda svoj blagoslov. Njegova Eminenca bo dal ta važni akt pri otvoritvi katoliškega shoda na slovesen način občinstvu na znanje. Konferenca delegatov duhovniških obrambnih društev bo 20. novembra ob 4. popoldne. Sredo 22. novembra bo zborovalo dunajsko katehetskó društvo; isto tako bo misijonska skupščina v dvorani misijonske hiše St. Gabrijel v Mödlingu. Ob 7. zvečer pa je še slovesno zborovanje društva za vzgojo katoliških vajencev, v katerem bodo govorili P. Bong, baron Albin Spinette in dr. Alojzij G. Gruber. V Olomucu se je pod predsedstvom prezv. knez nadškofa Fr. Bauerja konstituiral tamošnji diecezanski odbor. Častnim predsednikom je bil izvoljen generalni vikar škof Weinlich, podpredsednikom grof Jaroslav Thun in Günther Stolberg. Duhovništvo in meščanstvo Šlezije je zastopal Lorenzak iz Tro-pave. Vesti za diecezanski odbor v Olomucu podeluje prof. dr. J. Tittel v Olomucu. Za prisostvovati petemu katol. shodu je potrebna vstopnica, na kateri mora biti napisano ime udeleženca. Kdor si hoče osiguriti sedež (à 1 ali 2 kroni) ali stanovanje, mora že imeti vstopnico. Dame ne kupijo vstopnice, ne obiskujejo sej, v katerih se sklepa, pač pa slovesne seje, če imajo kako mesto v ložah ali galerijah (à 5 K oziroma 2 K).

Kriza na Ogerskem. — Na Ogerskem, kjer je zopet imenovan baron Fejervary za ministerskega predsednika, se pripravlja zdaj huda borba, ki nastane, ko bode vlada razpustila državni zbor, pri novih volitvah. Te volitve se bodo vršile pa šele v spomladi drugega leta. Med tem časom bo sedanja vlada vpri-zorila po vsem Ogerskem veliko agita-

stoji apnenica in opekarna ter prideva zopet na državno cesto, po kateri dosepeva v „Jakobišče“ (Tu je bila nekdanj božja pot s cerkvijo sv. Jakoba, ki so jo, kakor pravijo stari ljudje, podrli Francozi. Od tod torej ime „Jakobišče“), ki leži na levi strani državne ceste in k „Grabcu“, ki leži na desni strani ceste. Pri „Grabcu“ se nahaja prav velik mlin in strojarna kož in usnja. Od tu jo mahneva po lesenem mostu, ki veže „Grabec“ in katastralno občino Rupo (Mirenska podružnica, četrt ure oddaljena od Mirna na jugozahodni strani). Tu se nahaja star grad z velikim in krasnim vrtom, kjer so gospodarili nekdanji rupanski grofi nad tamošnjimi kmeti. Tik Ipave leži obsežna tovarna usnja in kož na par, ki je last g. A. Jakla. Proti večeru se vkrcava tam blizo v čoln, ki zdrči z nama po Ipavi med zelenimi travniki in vrtovi v Miren. Po še ne polurni vožnji dosepeva v Miren, kjer se posloviva od svojih znancev ter odrineva siednjič proti solčni Gorici.

A. Ferjanov.

lacijo. Govorili bodo na shodih ministri, v prvi vrsti minister za notranje reči Kristoffy. Vlada ustanovila bode tudi več novih listov, ki bodo zagovarjali njen program. Glavni točki vladinega programa so baje: 1. Uvedba splošne in enaké volilne pravice, po kateri bode imel vsak ogerski državljani, ki je dopolnil 24. leto in ki zna pisati in čitati, volilno pravico. 2. Popolna ločitev Ogerske od Avstrije v carinskih zadevah, ki se popolnoma izvrši z letom 1817. 3. Podprijenje komitatskih uradov na Ogerskem. — Baron Fejervary se nadeja, da dobi na podlagi takega programa pri prihodnjih volitvah gotovo njemu naklonjeno večino v državnem zboru.

Grof Pavel Szapary, reški guverner. — Uradni list je priobčil cesarjevo pismo, s katerim je na predlog ministerskega predsednika in ministra za trgovino imenovan guvernerjem na Reki ogersko-hrvatskem Primorju grof Pavel Szapary. Izročeno mu je ob enem tudi predsedstvo reške pomorske oblasti.

Papež in Francozi — Papež je pisal pariškemu nadškofu kardinalu Richardu sledeče pismo: Resni dogodki, ki se gode na Francoskem in škodujejo najvišjim verskim koristim, mi sedaj zasledujemo s skrbjo. Dasi smo storili vse, da odvrnemo nesrečo od cerkve na Francoskem, hočejo nastopiti proti svetim in slavnim izročilom.

Papež opozarja duhovščino, da zahteva od njih sedanjí žalostni položaj vso njihovo požrtvovalnost in nadaljuje: Ločitev ni naše delo in nismo odgovorni zanjo. A čutimo, da gledamo lahko z jasnim čelom nasproti dogodkom. Bog nam bo pomagal v tem položaju. Na Boga se smemo obračati v zasebnih potrebah, še z večjo pravico pa lahko prosimo njegove pomoči v težavah življenja, kadar gre za vero in za domovino, ki sta v nevarnosti. Končno pozivlja papež, naj verniki združujejo s svojimi deli molitev.

Spomenik Piju X. — V nedeljo so v Riese, rojstnem kraju sedanjega papeža Pija X. odkrili spomenik. Prisotni so bili beneški patrijarh, štirje škofje, mnogo katoliških društev in ogromna množica ljudstva.

Novi norveški kralj. — Danski princ Kristijan Friderik Karol, ki ima pod imenom Hakon IX. zasedati norveški prestol, je drugi sin danskega prestolonaslednika, rojen 3. avgusta 1872. Še mlad je vstopil v dansko vojno mornarico in je sedaj pomorski kapitan. Dne 29. oktobra 1896 se je princ Karol poročil s svojo sestrično angleško princezino Maud, hčerjo angleškega kralja Edvarda, ki je štiri leta stareja nego njen soprog.

Dogodki na Balkanu. — Turčija se odločno upira proti ustanovitvi mednarodne kontrole nad macedonskimi financami. Zastopniki velevlavstij pa tudi nočejo od te zahteve odnehati, ker so prepričani, da bi bil le vsled take kontrole mogoč kak red v macedonskih pokrajinah. Zaradi tega so zastopniki velevlavstij poslali porti zadnje dni še precej rezko noto, katero so vsi podpisali in s katero zahtevajo, da se Turčija prej ko prej uda taki zahtevi. Iz Carigrada pa poročajo, da se sultan nikakor noče udati. Ako se ne posreči nemškemu poslaniku pregovoriti sultana, da privoli v ustanovitev imenovane mednarodne kontrole, potem odpošljejo zastopniki velevlavstij Turčiji ultimatum. — Iz tega je razvidno, da je začelo na Balkanu zopet smrdeti.

Korejci proti Japonski. — V Koreji se pripravljajo na revolucijo, tako poročilo prihaja iz Now-Yorka. Revolucionarji hočejo pregnati s prestola sedanjo dinastijo in vspostaviti neodvisnost Koreje od Japonske. V Seulu je bilo že aretovanih radi tega nekoliko oseb.

Dogodki na Ruskem. — V Petrogradu sodijo splošno, da bode car uže tekem tega tedna imenoval novo ministarstvo.

Nemirov na Ruskem noče biti ne konca ne kraja. V Moskvi, v Petrogradu in drugod ponavljajo se vsaki dan izgredi, ki zahtevajo mnogo človeških žrtev. V Harkovu so v ponedeljek delavci plenili v prodajalnicah orožje ter so se z njim oborožili. Posebno so peki, ki najbolj razsajajo. Skoro ni več dobili kruha, kajti v pekarnah ustavljen je delo, a mnogo peči, v katerih so hoteli peči kruh, so stavkujoči peki porušili. Že v tork je primanjkovalo tam kruha in živil. V ponedeljek zvečer se je v Har-

ikovu vršil shod, katerega se je udeležilo 20 000 delavcev, dijakov, učencev in meščanov. Ko se je shod razšel, je zadela množica na oddelak konjenišva. Množica je začela streljati na vojaštvo. Vojaki so pa trikrat streljali. Na obeh straneh je bilo ranjenih mnogo oseb.

Novice.

P. n. gg. naročnikom pošiljamo poštne nakaznice, na katerih je zaznamovana še nepravilna naročnina. Uljudno prosimo vse cenj. naročnike, ki so zaostali z naročnino, da jo v najkrajšem času na ta način poravnajo.

Uprava „Prim. Lista“.

Goriški deželni zbor. — Včeraj je pričelo novo zasedanje goriškega deželnega zbora. Po slovesni sveti maši, ki je bila darovana ob ti priliki v stolni cerkvi, zbrali so se poslanci v deželni dvorani, in točno ob 11. uri popoldne je deželni glavar otvoril sejo. Pozdravil je poslance v italijanskem in slovenskem jeziku, omenjal delovanje deželnega odbora ter naznanil poslanecem, kateri zakonski načrti, ki so bili sklenjeni v zadnjem deželnozbornem zasedanju, so dobili Najvišje potrjevanje in kateri ne. Potem predstavil je poslanecem vladnega zastopnika v osebi dvornega svetnika grofa Attemsa. Končal je svoj govor s pozivom, naj poslanci vsak v svojem jeziku zakličejo trikratni živio presvitemu cesarju. Ko je novoizvoljeni poslanec Bombig storil običajno objubo, je začel govoriti vladni zastopnik dvorni svetnik grof Attems, ki je poslance pozdravil v obeh deželnih jezikih ter jim zatrjeval, da bode vlada vedno podpirala njihovo delovanje v prid dežele. Nato je deželni glavar zaključil prvo sejo ter napovedal drugo sejo ob 5. uri popoldne. Prvi seji niso bili navzoči poslanci dr. Marani, dr. Tuma in conte Valentini.

Druga seja pričela je ob 5 1/2 uri. Pri ti seji so bili vsi navzoči. Po predčitju zapisnika prve seje in došlih peticij, se je deželni glavar v toplih besedah spominjal smrti pokojnega premil. nadškofa Andreja Jordana in goriškega župana in poslanca dr. Venutija.

Poslanci poslušali so to sejo. Potem se je prešlo k dnevnemu redu. Volitev Bombiga je bila potrjena. Izvolili so se odeski in sicer: finančni, peticijski, pravni, šolski, kmetijski in železniški odesk. Za tem se je izvršila volitev jednega deželnega odbornika in dveh odborniških namestnikov. Te volitve so nastale potrebne vsled odstopa prof. Berbuča in Klančiča ter vsled smrti dr. Venutija. Za odbornika je bil zopet izvoljen prof. Berbuč, za namestnika pa sta bila izvoljena poslanca Klančič in dr. Egger. Potem so se rešile še nekatere druge točke dnevnega reda in seja je bila zaključena ob 7 1/2 uri. Prihodnja seja bo v ponedeljek ob 5. uri popoldne. V ti seji stavi je poslanec Falconer interpelacijo, s katero vpraša vlado, zakaj ni še potrjen šolski zakonski načrt, katerega je vsprejel deželni zbor v zadnjem zasedanju.

Vladni zastopnik, kateremu se je izročila interpelacija, je rekel, da bode odgovoril na njo že v jedni prihodnjih sej. Opazil pa je, da zamore že koj povedati, da nima vlada v principu nič proti omenjenemu zakonskemu načrtu in da ni zakonski načrt bil predložen v Najvišje potrjenje le zaradi tega, ker ni v zakonskem načrtu preskrbljeno za pokritje stroškov, ki nastanejo vsled tega zak. načrta, na način ki bi bil vladi po volji.

Preč. gospod Andrej Pavlica je imenovan za suplenta v tukajšnjem cent. semenišču in bo predaval o starem zakonu, kar je dosedaj opravljal msg. dr. Faidutti. Msg. dr. Sedej bo predaval še dalje do imenovanja dotičnega profesorja o novem zakonu.

Smrtna kosa. — Na Vrsnem je umrl v soboto dne 21. t. m. posestnik Jernej Gregorčič v 82. letu svoje starosti. Pok. Jernej Gregorčič je bil oče našega pesnika Simona Gregorčiča. Bil je dober in priden posestnik in sploh jako razumen mož tako, da so ga vaščani do zadnjih let vedno volili za svojega zastopnika v občinsko starešinstvo, ga vedno radi poslušali in je užival sploh pri njih največje zaupanje.

Našemu pesniku izrekamo na tem mestu naše najiskrenejše sožalje. Pok. pa svetila večna luč!

V nedeljo zvečer je umrla predvidena s sv. zakramenti v št. Ferjanu Katarina Klanjšček rojena Humar v 80. letu svoje dobe. Pokojnica bila je mati vikarja v Gorenji Tribuški preč. g. Franceta Klanjščeka in št. ferjanskega župana g. Antona Klanjščeka. Pokojnici svetila večna luč, žalujočim ostalim pa naše presrečno sožalje.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Josip Mašera, vikar 1 K, Neimenovana oseba 1 K, nekateri dobrotniki iz Solkana 5 K, Josip Jug 50 v, Franc Blažica 14 v. P. n. g. Leske je nabrala v Podsobotinu 54 K 75 v, v št. Mavru 58 K 52 v.

Vsem dobrotnikom Bog stotero povrni in obudi velikega dobrotnika, ki ga zaupno pričakujemo.

Za Alojzijeve: Obč. Drežnica skupilo za prodano pšenico treh let 97 K, g. M. Ličen 1 K.

Bodoči goriški nadškof. — Koj po smrti premil. našega nadškofa Andreja Jordana so začeli razni listi ugibati o tem, kdo bo njegov naslednik. Prihajali so na dan z raznimi imeni. Seveda so bile vse te vesti brez vsake podlage. O takih ugibanjih piše sobotni „Slovenec“ to-le: O nasledniku nadškofa Jordana fantazirajo listi neprenehoma. Graška „Tagespost“ si da po svojem tržaškem dopisniku poročati, da mislijo v „Oficielnih krogih“ v prvi vrsti na dr. Flappa v Poreču, za njim na dr. Nagla v Trstu. Naslednik bi postal potem v dotični škofiji Slovenec kanonik dr. Sedej v Gorici. „Tagespost“ se kar joka, ko pomisli, da bi utegnil Slovenec postati škof v Poreču ali Trstu. „Narod“, ki pravi, da se on poteguje za slovenskega nadškofa v Gorici, bi pa najbrže kar zbesnel, ko bi postal nadškof goriški Slovenec — dr. Mahnič! Mi smo poizvedeli, da še ni nič določene in da se tudi izmed gospodov, ki jih kandidirajo razni listi, nobeden ne „lasa“ za goriško nadškofijo, kakor je vedel „Narod“ povedati.

Vabilo na naročbo Tomaževe žilindre. — Člani „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih posojilnic po deželi, katere so v zvezi z „Goriško zvezo“ v Gorici, dobivajo Tomaževo žilindro po 5 kron kvintal. Odjemalcem se izroči v slovenskem jeziku pisana knjižica, ki pouči, kako rabiti Tomaževo žilindro, in to toliko časa, dokler ne poidejo knjižice v zalogi. Kdor hoče torej dobiti knjižico, naj se požuri z naročilom. Urad „Goriške zveze“ je v ulici Vetturini št. 9, I. nadstropje.

Vspeli umetnega gnojenja na travniku kmetijske šole na Grmu. — Pod tem naslovom so priobčile „Dolenjske novice“ v svoji zadnji številki članek, katerega se nam zdi vredno ponatisniti, da se tudi naši čitatelji prepričajo o koristi umetnega gnojenja. Članek se glasi:

Umetna gnojila se dobro izplačajo, ako jih pravilno rabiš, če ne v prvem pa v drugem in tretjem letu. To se lahko povzame iz vspehov, ki so se dosegli na kmetijski šoli na Grmu. Šola na Grmu vzdržuje na „Velikem travniku“ posebno poskuševališče za umetna gnojila, kjer se delajo že tri leta sem različne poskušnje z umetnimi gnojili. Vspehi teh poskušanj se natančno sledujejo. Kar se pridelalo, se natančno stehta in zapiše.

Vspehi, ki so se v teku teh let pokazali, so jako zanimivi in poučni. Za danes napisati hočemo samo vspehe, ki so se dosegli s Tomasovo žilindro in

kalijevo soljo, ki se je vzela namesto kajnita.

Vspehi so sledeči:

Na pognojenem prostoru se je pridelalo na 1 ha: l. 1903 32 metr. cent. sena in 19 metr. cent. otave, skupaj 51 metr. centov; l. 1904 27 metr. cent. sena in 23 metr. cent. otave, skupaj 50 metr. centov; l. 1905 39 metr. cent. sena in 26 metr. cent. otave, skupaj 65 metr. centov. V treh letih skupaj 166 metr. centov.

Na nepognojenem prostoru se je pridelalo na 1 ha: l. 1903 24 metr. cent. sena in 15 metr. cent. otave, skupaj 39 metr. centov; l. 1904 22 metr. cent. sena in 20 metr. cent. otave, skupaj 42 metr. centov; l. 1905 32 metr. cent. sena in 22 metr. cent. otave, skupaj 54 metr. centov. V treh letih skupaj 135 metr. centov.

Če primerjamo te vspehe, vidimo, da se je na pognojenem oddelku pridelalo v teh treh letih za 31 metr. centov več krme.

Če računamo en metrski cent sena po 5 K, znaša večja vrednost 155 K.

Koliko je pa stalo gnojenje?

Za gnojenje se je porabilo na 1 ha: 600 kg Tomasove žilindre 16% po 6-80 K (z vpoštetimi stroški vožnje) 40-80 K; 200 kg 40% kalijeve soli po 13-20 K (z vpoštetimi stroški vožnje) 27-20 K. Skupaj 68 — K.

Gnojenje je stalo za 1 ha 68 K.

Ako primerjamo sedaj vrednost večjega pridelka v znesku 155 K, s stroški gnojenja 68 K, se pokaže čistega dohodka na 1 ha 87 K ali na oralu 49 K 59 v.

To je prav lep vspeh, ki mora spodbujati vsakega računajočega gospodarja k porabi umetnih gnojil!

To pa še ni vse kar se je doseglo z gnojenjem. Z gnojenjem se je dobila tudi boljša krma, kar je tudi vpoštevati in sicer boljše zaradi detelje, ki se je pokazala v veliki meri po tem gnojenju. Ako vpoštevamo nazadnje še to, da se s takimi vspehi ne pomaga samo živinoreji, ampak da se doseže z obilnejšo krmo tudi več gnoja in boljši gnoj, ki jih ima umetno gnojenje na zboljšanje poljedelstva in sploh celega gospodarstva.

V vojskah padlim vojakom v spominek. — Prelat monsignor Josip dr. Gabrijelčič je pred nekolikim časom priporočal v „Prim. Listu“ županstvu in duhovnikom, da naj bi oskrbeli v vojskah padlim vojakom spominek doma ob domači cerkvi. Namen je res patrijičen, ki v obče ugaja. Ohranil bi se javno spomin mladeničev, ki so na bojnem polju padli kot junaki za domovino. Spominek bi bil nekaka tolažba svojem in sorodnikom, obednem pa tudi bohrilo mladeničem, navduševal bi jih za dom, za bran domovine. O tem nasvetu se je govorilo tu in tam, kar je v obče ugajalo, vendar ni povsem vstrezalo. „Ob cerkvenem zidu“, te besede so se tolmачile preveč besedno. Monsignor predlagatelj je videl take spominke ob cerkvenem zidu, pa ni izrekel, da tam so tudi obenem pokopališča okoli cerkve in so torej spominki na pokopališču. Nasvet velja pa pravzaprav za spominke na pokopališču. To pa veliko bolj ustreza. Ta misel je simpatična. Že smo imeli o tem pogovore. Vsaka nova naprava vzbuja sicer pomisleke, a konečno zmaga dobra misel, koristen nasvet. Tako boji i tu! Ni treba posebnih stroškov. Zadostuje primerno velika plošča, ki se vzida v zid ob mrtvašnici ali drugod na pripravnem mestu, aii se postavi piramida

in vsekajo se imena, kraj in čas v vojski padlih vojakov. Vse to bi stalo le malo stroškov, katere bi ponekod radi pokrili premožnejši sorodniki, drugod občina, ali pokopališčna uprava, ali vsi ti združeno po razmerah kraja in dobre volje. Tak spominek bi bil obednem lep okrasek na njivi mrtvih. Nekoliko skrbi in truda bi pač trebalo, da se poizvedo dotična imena, vendar dobra volja in vzajemna skrb bi vse to lahko zmagala, saj imena tacih oseb žive v spominu v domači rodbini. Bližajoči dan mrtvih, spomin vernih duš, bodi nam zunanja prilika k temu, da zbiramo imena in določimo obliko in kraj spomeniku domačih junakov padlih v vojski za domovino!

G.

Slovenski petrolej. — Upanje je, da res pridemo do zajemanja domačega petroleja. Sporočili smo že, da so zasledili izvirek na Trati v poljanski dolini blizu Cerknega. Že nekako pred desetimi leti se je opazovalo, da blizo župnišča pod hišo trgovca Božič-a se širi duh petroleja. Tam izvira mali studenec in na tej vodi se je vlačila nekaka bliščeča maščoba. Sodilo se je, da to prihaja od razlitega petroleja v trgovčevi kleti. Da pa to ne more biti, se je zaznalo iz tega, ker tudi višje ležeči župnikov vodnjak kaže znake petroleja. Začeli so maščobo izbirati, zajemati in skušali so ž njo kuriti, in stvar je gorela. Zajeto tekočino so dali v Trat v preiskavo. Tam so odgovorili, da je rafiniran petrolej. Nato so si sosedje zagotovili pravico vrtnanja, med tem pa pridno zajemajo in uporabljajo to lužo z uspehom, kajti še svetlejšje gori, kot v stacuni kupljeni petrolej. Pretečene dni so skupaj stopili domači možaki, ter so po akcijah zagotovili nekaj tisočakov, kot investicijsko glavnicu, da začno vrtati in priti do kake gotovosti.

Blizo tam na meji Cerkljanskega in Vranskega Podplečem se je vnovič začela v pred 30timi leti opuščenen rudokopu pridobivati bakrena ruda. Tudi tu je upanje na uspeh. Bog daj!

Murvlina drevesca. — V državni drevnici v Gorici se bodo oddajale cepljena in necepljena drevesca. Pred dvema letoma cepljena drevesca in sicer izbrana oddajala se bodo po 50 vin. komad, neizbrana po 25 v. Sadike pa bodo 6 K po tisoč sadik. Oni, ki bi si hoteli nabaviti drevese in sadik, obrnejo naj se do okr. glavarstva v Gorici do 15. novembra t. l.

Sneg. — Včeraj in danes dobili smo po naših najbližjih hribovih vse polno snega.

Zaprli so Franciška Lenardiča pokojnega Antona iz Kojskega.

Izpod Čavna nam pišejo: V podčavenskih občinah je letos grozdje jako dobro dozorelo in je zaradi tega vino prav dobro. V občinah Vrtovin, Kamnje, št. Tomaž in Skrilje dobi se vino po 26 do 32 K hl.

Novo poštno poslopje v Gorici. — Te dni se je vršil na licu mesta komisijonelni ogled v zadevi zgradbe novega poštnega poslopja v Gorici, katero se bode zidalo tik postaje bohinske železnice. Tega ogleda so se udeležili poleg namestniškega svetnika g. Alojzija Fabijanija tudi zastopniki goriškega mesta, dežele in tukajšnje kupčijske zbornice. Zastopniki mesta, dežele in kupčijske zbornice so izjavili, da nimajo nič proti zgradbi novega poštnega poslopja, zahtevali so pa objednem, da se imajo sedaj že obstoječi poštni uradi, nahajajoči se v mestu, ohraniti v dosedanem stanju.

Za povečanje prometa na novih alpskih železnicah. — V ta namen je dalo železniško ministerstvo tiskati posebne brošure, v katerih se nahajajo natančni opisi in lepe ilustracije znamenitih krajev, po katerih teče železnice. Te brošure se bodo tiskale v raznih jezikih.

Blagoslovljenje novega šolskega poslopja v Solkanu. — V nedeljo bodo blagoslovili v Solkanu novo šolsko poslopje na slovesen način.

Železniška zveza med Čedadom (Cividale) in novo soško železnico je prišla zopet na dnevni red. Zastopniki videmske trgovske zbornice in provincijalnega zbora so se zadnjič sešli, da se zopet energično primejo dela k uresničenju zaželjene in potrebne zveze.

Nesreča na delu. — 18-letni železniški delavec Angelj Klanjšček iz št. Ferjana, ki je delal v Solkanu, se je v sredo zjutraj ponesrečil s tem, da je prišel med dva voza, na katerih se prevažata material, ko sta trčila drug ob drugega. Bil je pri ti priliki tako močno poškodovan, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico.

Odstop tržaškega namestnika. — Puljski list „Omnibus“ je te dni zabilježil govoricu, da namerava tržaški namestnik knez Hohenlohe odstopiti, ker se mu ni posrečilo pripraviti istrske deželnozborske italijanske večine s hrvatsko-slovensko deželnozborsko manjšino do sporazumljenja, kar je krivo, da ne more biti sklican istrski deželni zbor k zasedanju.

Nevarnost iredente na tržaškem magistratu je začela spoznavati tudi osrednja vlada. Vojno ministerstvo je namreč odvzelo mestnemu magistratu posle prenešenega delokroga gledé mobilizacije ter jih izročilo namestništvu.

Pasje meso mesto teletine. — V Froschheimu pri Solnogradu je mesar Moser že več časa kupoval pse, jih kral in njihovo meso prodajal delavcem kilogram po 50 stotink za teletino. Slednjič je prišla stvar na dan in mesar se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Vrnula sta se v katoliško cerkev v Jesenicah z otroci Štefan Schober in njegova žena Antonija, ki sta bila 29. sept. 1902 pristopila k protestantizmu.

(Dalje na 4. strani.)

Ponos vsake gospodinje je dobra kava

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne savoje z imenom -KATHREINER-

Krojaška zadruga v Gorici

Gosposka ulica hiš. št. 7

Cene stalne

Za jesenski in zimski čas so ravnokar došle razne v velikanski izberi in zalogi **nad vse krasne novosti modnega blaga:** modna volna, flanela, forštanj, možko sukno, odeje, kuverte, žime, volne itd.

Blago dobro

V ponedeljek 16. t. m. sta bila sprejeta nazaj. Odkrila sta se javno proti pričami protestantizmu, izpovedala katoliško vero ter bila odvezana od cerkvenih kazni, nakar sta šla k izpovedi in prejela sv. obhajilo.

Žena zažgala moža. — V Nyregyeri na Ogrskem sta živela zakonska Bahoč v vednem prepiru, ker je bil mož pijanec in je vse zapil, kar je zaslužil, tako, da so živeli njegovi otroci in žena v vednem pomankanju. V petek je prišel Bahoč zopet močno pijan domov, se je v takem stanju zvrnil na pod sobe in se ni mogel ganiti. Ženo je pa to lako razburilo, da je vzela večjo steklenico petroleja, s katerim je moža polila in potem tudi zažgala. Na vpitje otrok so prihiteli sosede. Ali Bahoč je bil že v plamenu in so mu že zgorele oči. Na pol mrtvega odnesli so ga v bolnišnico. Nikake nade ni, da bi okreval. Ženo so seveda koj zaprli.

Zaplenjena Klofáčeva zbirka. — Poslanec Klofáč je razstavil v državnozborni zbornici orožje, ki so je rabili Nemci 1. oktobra v Brnu. Zbirko je nato razstavil v izložnici uredništva listu „Česká Demokracie“ v Prahi. Policija je zaplenila zanimivo Klofáčevo zbirko.

Golob na krsti generala Kondratenka. — Ko so pripeljali v odesko pristanišče krsto s truplom slavnega generala Kondratenka, ki je umrl kot junak pri obrambi Port-Arturja, se je vršila žalobna svečanost. Ko se je počela božja služba, je doletel na krsto mlad golob in ostal na njej. Pozneje je skočil s krste na ramo mornarju, ki je držal venec nad zglijem generala, in ostal tam do konca svečanosti. Četudi slučaj — karakterističen je.

50.000 delavcev brez dela. — Dne 19. t. m. so sklenila ravnateljstva vseh saško-tirinskih tkalic, da ustavijo z 28. t. m. delo v tovarnah. Tako bo 50.000 delavcev brez dela.

Simplonski predor je sedaj popolnoma dovršen in se otvori železnica med Švico in Italijo spomladi 1906.

Železnica 4810 m visoko. — Na najvišjo goro v Evropi, na Mont-Blank napravijo železnico. Da bodo imeli izletniki vedno lep razgled, ne pojde zobokolnica nikjer pod zemljo, ampak se vzpenja ves čas nad skalami. Do sedaj so rabili hribolazci na vrh gore vsaj 14 ur naporene hoje. Od sela Chamonix do vrha je sicer le 12 km, a pot je tako utrudljiva, po snegu in ledu, da je vsak vesel, ki pride po štirinajstih urah do vrhne kočje, kjer plačaš za posteljo celih 12 frankov, za navaden obed 6 frankov! Dvema vodnikoma moraš plačati vsaj 150 frankov. Poslej odpadejo vsi ti izdatki, voznja z železnico na Mont-Blank bo dosti nižja, kakor vsi ti mnogobrojni stroški.

Tisoč ovc ukradenih. — Redka talvina se je izvršila v Debrecinu, zaradi katere se sedaj vodi preiskava. Pred par tedni je neki debrecinski meščan nakupil po okolici nad 1000 ovc, da jih proda na debrecinskem semnju. Najel je dva človeka, da ženeta ovce na semenj. Moža sta ovce odgnala, a ne v Debrecin, temuč na drugo stran. Najbrže sta ovce prodala ter si denar razdelila.

Za kratek čas.

No torej: Stric (ki je obiskal nečaka): „Dragi moj nečak, kako znaš dobro piti. To, kar te/e po grlu. To mora stati mnogo denarja!“ Nečak (študent): „Torej stric, sedaj vidite sami, in vendar koliko krivičnih pisem ste mi pisali.“

V dvomu: Mati: „Kaj pa delaš tak obraz? Hči: „Moj plesalec mi je vedno stopal na kurja očesa.“ Mati: „Zakaj pa mu nisi tega povedala?“ Hči: „Saj nisem vedela, da je moderno imeti kurja očesa.“

Zaničevanje: Kaznjec svojemu tedanjemu zagovorniku v kaznilnici: „Tudi vi tukaj, g. doktor? Saj ste se sami zagovarjali.“

Industrija: „Ako ste že 4 tedne v Rimu, gosp. svetnik, ste gotovo pokazali vaši hčeri že vse muzeje!“ „Ni potreba, gosp. sodnik, moja hčerka mala sama.“

Loterijske številke.

21. oktobra.

Dunaj 11 28 89 13 31
Gradec 3 23 78 70 18

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Solskega Doma“.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Ceylon	K 294—	do 300—
„ Portorico	260—	280—
„ Santos	210—	230—
Slakdor	76—	80—
Otrobi debele	12—	14—
„ drobne	12—	13—
Petrolj v sodu	42—	43—
„ zaboju	13—	13 50

Moka ogerska:

št. 0 K 29 80	št. 1 K 28 60	št. 2 K 27 40.
„ 3 „ 26 20,	„ 4 „ 25 40,	„ 5 „ 23 80
št. 6 K 22 40.		

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1.
Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (rekamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvookolna „Helical Premier“ in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna meh. popraviljalnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalia“.

Vurnik:

Missa pro defunctis

ki jo je kritika glasbenih veščakov v „Cerk. Glasbeniku“, „Dom in svetu“, v „Voditelju“ in Slovincu“ pohvalno omenjala, dobiva se komad (sedaj po znižani ceni) a 80 v, 5 komadov 3 K, 10 komadov 5 K pri skladatelju v št. Vidu pri Zatičini, Dolenjsko.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gospodka ulica št. 25

Priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Slakdor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljinsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Breščak

Gorica, gospodka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoll).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na broke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Jak. Suligoj

urav. c. hr. drž. železnice
Gospodka ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno. Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva tudi najfinejšega, za nove maše in godove kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

And. Fajt,

pek. izvedenec Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Isvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila isvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Vik. Toffoli

Velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

v Gorici	Jedilno kr. 32	Corfu kr. 56	v Gorici
v Teatro	„ fine 36	Bari „ 60	v Seminario
20	„ fineje 40	Lucca „ 70	10
	„ bolje 44	Nizza „ 80	
	dalmatinsko 48	Najfineje gl. 1	
	istrijsko 56		

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom.

Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

Kuhinjska šola

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

Priporočam slav. občinstvu svojo kuhinjsko šolo. Št. 1. novembrom sprejmem več učenk. Oglasiti se je pri podpisani.

Marija Grebenc
voditeljica.

Na prodaj

je v Dol. Vrtojbi ležeča

hiša

št. 3, z zraven stoječim vrtom in brajdo. Oglasiti se je pri Jakopu Gorkiču, (po domače Lukčev).

Lekarna

Cristofolotti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znakom sv. Antona Padovanskega.

(Varšvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da ngine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Pokor! Eno krono nagrade!

Pokor! Eno krono nagrade!